

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/32/2018
Identifikačné číslo spisu: 3714211971
Dátum vydania rozhodnutia: 18.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3714211971.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej a sudcov JUDr. Nory Halmovej (sudca spravodajca), JUDr. Ivana Machyniaka, Mgr. Petra Melichera, Mgr. Viliama Pohančeniaka, JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a JUDt. Jany Hullovej v právnej veci žalobcu FINANCE SOLUTIONS s.r.o., so sídlom v Považskej Bystrici, Dedovec 1806/324, IČO: 46 929 355, zastúpeného Advokátska kancelária KZ partners, s.r.o. so sídlom v Senci, Slnecná 4, IČO: 47 236 477, proti žalovanému Slovenská republika - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, IČO: 30 794 536, o zaplatenie 1 936,66 eur s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 18Sa/9/2018, o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci Okresným súdom Považská Bystrica, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci nie je d ô v o d n ý.
Na konanie je vecne príslušný Krajský súd v Trenčíne.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa v konaní domáhal po úprave zaplatenia 1 936,66 € s príslušenstvom podľa zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Tvrdil, že ním zriadenému pracovisku bol priznaný štatút chráneného pracoviska, zo zákona mu vznikol nárok na vyplatenie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne v zmysle § 60 zákona o službách zamestnanosti. Pre vznik nároku všetky predpoklady splnil a žalovaný mu neoprávnene ponížil príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chráneného pracoviska a to za obdobie 1. štvrťrok 2013, 2. štvrťrok 2013, 3. štvrťrok 2013, 4. štvrťrok 2013 a 1. štvrťrok 2014, ktorý si na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica (ďalej aj ÚPSVR) uplatnil.

2. Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 2. februára 2016 č.k. 3 C 421/2015 -133 žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konanie nepriznal. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že subjekt označený ako žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný v spore, keďže zo žiadneho právneho predpisu tomuto subjektu nevyplyva hmotnoprávna povinnosť vyplatiť, resp. doplatiť príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na

dopravu zamestnancov.

3. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalobcu uznesením z 26. januára 2017 sp. zn. 19 Co 168/2016 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec ma vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzťah medzi žiadateľom o príspevok a úradom práce, sociálnych vecí a rodiny pri rozhodovaní o výške príspevku nie je vzťahom súkromnoprávnym, ale verejnoprávnym - ide o rozhodovanie orgánu štátnej správy; nič na tom nemení ani skutočnosť, že podľa § 70 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. sa všeobecný predpis o správnom konaní vzťahuje na konanie podľa § 12 písm. l/,t, ae/ a af/ a § 13 ods.1 písm. e/, teda (a contrario) by sa nemal vzťahovať na konanie podľa § 60. Vyslovil názor, že i kedy sa na konanie nevzťahoval všeobecný predpis o správnom konaní neznamená to, že nejde o správne konanie. Mal za to, že nepochybne v danom prípade ide o rozhodovanie o právach dotknutého subjektu, ktoré zákon zveruje osobitne zriadenému orgánu verejnej štátnej správy, znamená to, že o nároku, ktorý v tomto konaní uplatňoval žalobca, nemôže rozhodovať súd v civilnom konaní (porovnaj bod 13. a 14 odôvodnenia).

4. Okresný súd Považská Bystrica následne uznesením z 21. apríla 2017 č.k. 3C 421/2015 -180 konanie zastavil. Zároveň rozhodol, že žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Aj toto uznesenie žalobca napadol odvolaním. O odvolaní rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením z 28. decembra 2017 sp. zn. 19 Co 257/2017, ktorý uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd zotrval na právnom názore vyslovenom vo svojom skoršom uznesení, podľa ktorého súdy nemajú právomoc v civilnom konaní rozhodovať o nároku žalobcu. S námietkou žalobcu, že v danom prípade ide o obchodnoprávny vzťah sa nestotožnil. V súvislosti s týmto uviedol, že obchodnoprávnym vzťahom v zmysle § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka je len taký vzťah medzi podnikateľom a subjektom verejného práva, ktorý sa týka zabezpečenia verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky subjektu verejného práva o aký prípad v danej veci sa nejedná - príspevok nemá charakter zabezpečovania verejných potrieb subjektom verejného práva. Bol toho názoru, že pokiaľ žalobca označil niekoľko rozhodnutí súdov, ktoré rozhodovali v obdobných veciach, v žiadnom prípade nejedná sa o konštantnú judikatúru a na podporu svojho právneho názoru poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 202/2015, kde postup úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pri rozhodovaní o žiadostiach o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z bol predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve. Považoval za potrebné dodať, že postup podľa § 390 CSP neprichádzal do úvahy.

5. Okresný súd Považská Bystrica prípisom z 21. februára 2018 s poukazom na ust. § 40, § 43 ods.1 CSP vec postúpil Krajskému súdu v Trenčíne.

6. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „správny súd“) s postúpením veci nesúhlasil. Nesúhlas s postúpením veci odôvodnil poukazom na ustanovenia § 6 ods. 1, § 192 a § 198 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a uviedol, že v správnom súdnictve súdy predovšetkým preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov, v ktorých prípadoch je žalovaným vždy orgán verejnej správy. Zdôraznil, že súdny prieskum v správnom súdnictve sa obmedzuje buď na zamietnutie žaloby v prípade zákonnosti preskúmaných rozhodnutí, resp. nedôvodnosti správnej žaloby alebo na zrušenie napadnutého rozhodnutia, ak má správny súd za to, že rozhodnutie je nezákonné, t.j. žaloba je dôvodná. Výnimku z uvedeného predstavuje tzv. moderácia, či už peňažná (§192 SSP) alebo sankčná (§198 SSP) kedy správny súd v rámci plnej jurisdikcie vlastným rozhodnutím nahrádza úvahu správneho orgánu svojou vlastnou úvahou. V prejednávanej veci by čisto teoreticky mohla pripadať do úvahy peňažná moderácia podľa § 192 SSP. Vyslovil presvedčenie, že správny súdny poriadok vzhľadom na žalobcom formulovaný petit neumožňuje správne súdu, aby rozhodol tým spôsobom, že zaviazal žalovanú osobu na peňažné plnenie.

7. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 SSP v spojení s § 11 zákona CSP) po prejednaní veci bez nariadenia

pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci nie je dôvodný.

8. Kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa Civilného sporového poriadku (§ 8 SSP).

9. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

10. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

11. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Súkromnoprávne vzťahy, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci, sú charakterizované najmä právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Verejnoprávne vzťahy ako vzťahy upravené normami verejného práva sú postavené na princípe nadriadenosti a podriadenosti subjektov (princíp subordinácie). Pre tieto právne vzťahy je typické, že jeden zo subjektov (orgán verejnej moci) ukladá jednostranne druhému účastníkovi právneho vzťahu na základe zákona a presne ustanoveným spôsobom povinnosti prostredníctvom autoritatívnych administratívnych aktov aplikácie práva. V týchto vzťahoch vystupuje zjavne do popredia princíp nerovnosti účastníkov a chýba tu autonómia vôle podriadeného účastníka.

13. Právne vzťahy pri poskytovaní služieb zamestnanosti upravuje zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1).

14. Podľa § 60 ods.1 zákona č. 5/2004 Z.z. úrad poskytuje zamestnávateľovi na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku alebo samostatne zárobkovo činnéj osobe, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím a ktorá na chránenom pracovisku prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (ďalej len "príspevok"), ak o príspevok písomne požiada.

15. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný ako správny orgán pri rozhodovaní o žiadostiach žalobcu o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. vydal rozhodnutie označené ako Oznámenie č. 43/1.Q/60/2013, zo dňa 22. mája 2013, Oznámenie č. 66/2.Q/60/2013 zo 7. marca 2014, Oznámenie č. 70/3Q/60/2013 zo 7. marca 2014, Oznámenie č. 25/4.Q/60/2013 zo 7. marca 2014, Oznámenie č. 63/1.Q/60/2014 z 16. júna 2014. Podľa tvrdení žalobcu pri rozhodovaní o tomto nároku správny orgán ním žiadanú sumu neoprávnene ponížil následkom čoho vznikol rozdiel vo výške 1 936,66 €. Tento postup správneho orgánu vzhľadom na obligatornosť tohto príspevku označil ako nezákonný a domáhal sa zaplata rozdielu.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 3 Sžo/202/2015 posudzoval obdobný prípad, v ktorom predmetom prieskumu bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného označených ako „Oznámenie“ o poskytnutí príspevku na úhradu prevádzkových nákladov a nevyplatení príspevku na úhradu nákladov na dopravu. Aj v súdnej veci jednalo sa o poskytnutie predmetného príspevku v zmysle § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. V rozhodnutí z 3. augusta 2016 sp. zn. 3 Sžo/202/2015 vyslovil názor, že rozhodnutia správneho orgánu označené ako „Oznámenie“ a tiež „Odvolanie-vyjadrenie“ podľa

svojho obsahu sú rozhodnutiami vydanými v správnom konaní, podliehajú súdnemu prieskumu aj napriek tomu, že nespĺňajú základné náležitosti rozhodnutia vyplývajúce z § 47 správneho poriadku. Konštatoval, že bez ohľadu na názov správneho aktu, z hľadiska právnej povahy ide o rozhodnutie. Na podporu tvrdeného uviedol, že v predmetnej právnej veci úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako správny orgán rozhodoval o práve žalobcu na poskytnutie príspevku a práve od rozhodnutia správneho orgánu záviselo, či žalobcovi ako žiadateľovi bude príspevok poskytnutý po splnení zákonom stanovených podmienok, ako aj podmienok uvedených v jednotlivých usmerneniach Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a v Schéme pomoci de minimis na podporu zamestnanosti „Schéma DM-1/2007“ alebo nebude poskytnutý.

17. Dôvod na odklon od uvedeného rozhodnutia neexistuje. Kompetenčný senát je toho názoru, že v konaní nepochybne ide o rozhodovanie o právach dotknutého subjektu (ktorý v tomto konaní vystupuje ako žalobca), ktoré zákon o službách zamestnanosti zveruje na to osobitne zriadenému orgánu štátnej správy. Konanie žalovaného o žiadosti žalobcu na poskytnutie príspevku podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti je konaním orgánu štátnej správy o práve právnickej osoby v oblasti verejnej správy, pričom osobitný zákon o službách zamestnanosti vlastnú úpravu priznania príspevku v nižšej ako požadovanej výške, resp. jeho nepriznania neobsahuje. Proces poskytovania príspevku podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti vyplýva z ustanovenia § 70 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti. Podľa predmetného ustanovenia sa na konanie podľa § 12 písm. l), t), ae), a af) a § 13 ods. 1, písm. e) vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Princíp subsidiarity je výrazom mnohostrannosti spoločenských vzťahov vznikajúcich v procese rozhodovania o individuálnych právach a povinnostiach účastníkov, ktoré nemožno upraviť v jedinom procesnom predpise. Preto existuje jeden procesný predpis s univerzálnou pôsobnosťou - správny poriadok a osobitné právne predpisy, v ktorých sa premietajú príslušné odchýlky. Subsidiarita vyjadruje vzťah všeobecného a špeciálneho predpisu. Správny poriadok platí len vtedy, ak osobitné právne predpisy neustanovujú inak. Niektoré osobitné predpisy výslovne ustanovujú, že na konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. V prípade, ak takáto konštatácia v príslušnom právnom predpise v oblasti správneho súdnictva absentuje, a teda ak nie sú v osobitnom zákone upravené odchýlky, procesný režim správneho poriadku nastupuje ex lege a povinnosťou orgánu verejnej správy je dôsledne ho aplikovať. Zákon o službách zamestnanosti je k správnomu poriadku vo vzťahu subsidiarity, t.j. správny poriadok sa použije rešpektujúc odchýlky, ktoré sú uvedené v samotnom zákone o službách zamestnanosti pozitívne. Opačné vyjadrenie vzťahu tohto osobitného zákona k správnomu poriadku, teda negatívne v tomto prípade nemožno použiť, nakoľko z obsahu ustanovení zákona o službách zamestnanosti nevyplýva, že sa na tento osobitný zákon správny poriadok nevzťahuje. Vyjadrenie vzťahu zákona o službách zamestnanosti k všeobecnému správnomu poriadku vyplývajúceho z ustanovenia § 12 a v ustanovení § 13 je tak duplicitné, keďže správny poriadok sa na tento zákon vzťahuje automaticky.

18. So zreteľom na uvedené to znamená, že vzťah medzi žiadateľom o príspevok a úradom práce, sociálnych vecí a rodiny pri rozhodovaní o výške príspevku nie je vzťahom súkromnoprávnym, ale verejnoprávnym - ide o rozhodovanie orgánu štátnej správy; o nároku, ktorý v tomto konaní uplatňoval žalobca, nemôže rozhodovať v občianskom súdnom konaní Okresný súd Považská Bystrica. Konanie žalovaného o žiadosti žalobcu na poskytnutie príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. je konaním orgánu štátnej správy o práve právnickej osoby v oblasti verejnej správy, pričom ako už bolo spomenuté osobitný zákon o službách zamestnanosti neustanovuje pôsobnosť súdu v civilnom konaní, ani vlastnú úpravu priznania príspevku v nižšej ako požadovanej výške, resp. jeho nepriznania alebo krátenia neobsahuje. V danej veci bez ohľadu na to, že žalobný petit nezodpovedá žalobnému petitu, aký sa vyžaduje pre správnu žalobu je zrejmé, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zákona č. 5/2004 Z.z., daná vec nepatrí do všeobecného občianskoprávneho súdnictva, ale patrí do súdnictva správneho.

19. Vo vzťahu k prezentovanému rozhodnutiu kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 KO 10/2018, v ktorom sa rozhodovalo o vrátení pomernej časti príspevku poskytnutého žalovanému na základe Dohody č. 12/§56/2010ŠR z 15. decembra 2010 podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z.z., kompetenčný senát uvádza, že sudy pri viazanosti inými rozhodnutiami v zmysle

§ 193 CSP nie sú viazané rozhodnutiami vo veciach nesúvisiacich s predmetnou vecou. Odhliadnuc od uvedeného, uvedené rozhodnutie vychádza z odlišného skutkového stavu, označené rozhodnutie ako súčasť argumentácie žalobcu nie je spôsobilé vyvolať pochybnosť o tom, že v danom prípade rozhodovanie o výške príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. je vzťahom verejnoprávnym, ktorý podlieha prieskumu v správnom súdnictve.

20. Z uvedených dôvodov kompetenčný senát rozhodol preto tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že súdy sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 CSP).

21. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.